

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE POLYESTER POLKA

Een komedie in twee bedrijven

door

1880

Dimitri Frenkel Frank

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2013

Nr.3192

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier “aanvraag tot opvoering”. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Ongeveer een maand voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

De aanvraag kan ook online via www.toneelfonds.be worden ingediend.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Tele-Design International/TDI-Agency Holland.
Kinderdijkstraat 8
1079 GH Amsterdam
tdi.agency@planet.nl
www.tdiagency.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE POLYESTER POLKA* op te voeren moet de naam van auteur *DIMITRI FRENKEL FRANK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2013/0220/049
ISBN 978- 90385- 12655

© 2013 Toneelfonds J. Janssens/Y. Frenkel Frank
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 dames – 4 heren)

ALEXANDER VARENHEID :
MATTHIEU HEMELSBREED :
LILI :
POLLY :
MAX TREURNIET :
BOUDEWIJN :
PAULA :
ZAZA :

DECOR

een kamer in een oud grachtenhuis, wat verveloos en vooral, nu zeer rommelig; er is namelijk net verhuisd, in feite zijn de verhuizers nauwelijks vertrokken, overal staan kisten en koffers, de meubels gedeeltelijk nog op elkaar. Links leidt, een deur naar het keukentje, dat een raam bezit. Rechts gaat een deur uit de kamer naar het trappenhuis, waarvan wij ook een stukje zien. Verder valt er in de kamer een raam te zien en een emmer, die regelmatig een druppel uit het plafond opvangt. Als de kamer een vreemde vorm heeft, dan komt dat omdat de decorontwerper er een voorziening in heeft aangebracht, die later zichtbaar zal worden. Er staat ook een kleine piano.

EERSTE BEDRIJF

(Als het doek opgaat zien we Alexander Varenheid achter de piano, een verwarde, niet te jonge man, hij speelt zoekend wat korte frases van zeer verschillende aard. Tegen de piano geleund staat Mattbieu Hemelsbreed, een oudere heer in een zeer fraaie zwarte overjas met astrakan kraag.)

ALEXANDER : *(definieert opeens een duidelijke, pregnante frase, herhaalt hem)* Hoe vindt u dit? Triomfantelijk, heroïsch, agressief?

(Hemelsbreed schudt het hoofd)

(een andere frase) Meer dit misschien? Romantisch, vertederend, lokkend?

(Hemelsbreed schudt het hoofd)

En dit? Modern, hedendaags, eigentijds?

(Hemelsbreed schudt het hoofd)

Er is zoveel, zoveel. *(zijn vingers rennen over de toetsen)* Als ik maar weet welke tóón het moet hebben. Barok? *(twee maten barok)* Gregoriaans? *(twee maten)* A la Boulez? *(twee maten)* Wat vindt u hiervan? Vereenvoudigde Strawinsky? *(drie maten)*

(Hemelsbreed schudt het hoofd, heft een hand)

(stopt abrupt, hulpeloos) Nou ja, ik bedoel maar... Ik zoek! *(enthousiast)* Nog tien minuten en ik heb het! *(staat op)* Hoe definieert u polyester ook weer? Een kunstvezel, veerkrachtig, onkreukbaar, optimistisch, eigentijds maar toch behaaglijk, oh, ik begrijp het zo goed, het zou iets moeten zijn als...

(Alexander wil weer gaan zitten als hij ziet dat Hemelsbreed zijn gouden

horloge raadpleegt)

U hebt geen tijd meer?

HEMELSBREED : Helaas.

ALEXANDER : Wanneer moet u het hebben?

HEMELSBREED : Ik durf het haast niet uit te spreken.

ALEXANDER : Wanneer?

HEMELSBREED : Ik zeg altijd: in creativiteit zit tijd opgesloten, nietwaar, ‘creativiteit’, kooi de scheppende geest niet in het netwerk van de uren, ik schaam me als ik moet haasten, gelooft u mij.

ALEXANDER : Morgenochtend?

HEMELSBREED : Uiterlijk.

ALEXANDER : Maar meneer Hemelsbreed! *(hij lacht opgelucht)* Dat is nog vijfduizend minuten op z'n minst, dat is een ééuw!

HEMELSBREED : U bent net verhuisd, *(kijkt rond)* ik kan nauwelijks van u eisen...

ALEXANDER : Maar natuurlijk wel!

HEMELSBREED : ... die volle overgave, die geconcentreerde hartstocht, dat innige beleven...

(In het trappenhuis verschijnt Lili, een jong, beeldschoon, nuchter, kordaat wezentje - die hedendaagse mengeling - ze komt de trap oprennen kennelijk, ze hijgt)

ALEXANDER : Maar natuurlijk wel!

LILI : *(stormt binnen)* Zijn die afschuwelijke verhuizers nu eindelijk weg?

ALEXANDER : Schat! Liefje! Engeltje! *(hij springt op haar af en omhelst haar)* Heb je een groot glas chocomel gedronken zoals ik zei? *(legt zijn wang tegen de hare)* Je bent warm! Je hijgt! Je hebt te hard gelopen! *(laat haar los, werpt alle rommel uit een fauteuil)* Wat doe je nou toch! Ik kan je werkelijk geen moment alleen laten! *(drukt haar in de fauteuil)* Wat zei je, schat?

LILI : Zijn de verhuizers weg?

ALEXANDER : Al tien minuten! Het is gebeurd, we zijn verhuisd, we *(grootscheeps)* wonen!

LILI : God zij dank. *(ze wil opstaan)*

ALEXANDER : Blijf zitten. *(legt hand op haar schouder)* Je vermoeit je veel te veel.
(knikt in de richting van Hemelsbreed) Dat is meneer Hemelsbreed. *(tegen Hemelsbreed)* Dit is mijn vrouw. *(trots)* Ze is in verwachting.

LILI : *(knorrig)* Dat is nog helemaal niet zeker.

ALEXANDER : O ja! Als er iemand op de wereld drie weken zwanger is dan ben jij het. En blijf zitten. Rust. Kalmte. Goede voeding. Veel eiwitten. Geen opwinding. Geen klemmende step-in. Veel zwangerschaps- gymnastiek. En... liefde. *(hij kust haar op het topje van haar hoofd)*

HEMELSBREED : Als u mij toestaat, ik moet nu werkelijk gaan.

LILI : *(met een schreeuw)* Wat is dat daar! *(wijst naar de emmer)*

ALEXANDER : Oh, niets. Niets.

LILI : Het lekt!

ALEXANDER : Nee, nee, dat is niets. *(gaat tussen haar en de emmer staan)* Een nieuwe methode van bevochtiging. De lucht wordt gauw te droog in deze huizen.

HEMELSBREED : Denkt u werkelijk dat u 't morgenochtend klaar kunt hebben?

ALEXANDER : Absoluut! Zonder twijfel!

HEMELSBREED : Ik zou zo gelukkig zijn. Ik heb op u mijn laatste hoop gevestigd, dat mag u weten. *(wendt zich naar de deur)* We houden nog wel contact. Ik bel u op, als u 't goed vindt.

ALEXANDER : Graag!

LILI : Je moet onmiddellijk de makelaar bellen. Over dat lek.

ALEXANDER : We hebben nog geen telefoon. *(tegen Hemelsbreed)* Nog niet. Maar de P.T.T. rukt uit met groot materieel. Denk ik. Zo dadelijk. En het is geen lek.

HEMELSBREED : We houden nog wel contact. *(bij de deur)* U weet wat ik gezegd heb: onkreukbaar, veerkrachtig, optimistisch.

ALEXANDER : ... mistisch.

HEMELSBREED : Succes. *(buigt)* Mevrouw. *(hij gaat naar buiten)*

LILI : Het is een lek.

ALEXANDER : Je móét iets eten. Waar is alles toch? *(Hij rent de keuken in, rommelt op het aanrecht.)*

(In het trappenhuis komt een aantrekkelijk, in negligé gehuld vrouwtje op, ze pakt de weggaande Hemelsbreed bij de mouw)

POLLY : *(dringend)* Bent u de nieuwe bewoner?

HEMELSBREED : Pardon?

POLLY : Van deze woning! Hier.

HEMELSBREED : Nee, nee, zeker niet.

POLLY : Wie is het dan? Alstublieft!

HEMELSBREED : Dat is Alexander Varenheid. Een componist.

POLLY : Jong?

HEMELSBREED : Ja. Maar getrouwd.

POLLY : O, dat geeft niet. Burgerlijk? Stijf?

HEMELSBREED : O nee. Eerder verward, ongeordend, bizar.

POLLY : God zij geloofd en geprezen. *(ze wil weggaan)*

HEMELSBREED : *(streng)* Juffrouw! Eén ding: laat hem met rust vandaag.

POLLY : Wat zegt u?

HEMELSBREED : Zoekt u geen toenadering voor morgenochtend, ik smeed u.

POLLY : U begrijpt het niet. Het is alleen maar in... noodgeval. *(ze kijkt hem even aan, rent dan af)*

HEMELSBREED : Noodgeval. *(hij schudt zijn hoofd, gaat dan af)*

(In de keuken heeft Alexander een boterham gemaakt, hij komt er mee binnen)

ALEXANDER : Hier, een boterham met kaas. Eiwitten, kalk, vitaminen, mineralen. Het meest geconcentreerde voedingsmiddel ter wereld. *(ze pakt het niet aan)* Toenou, schatje. Doe iets met kaas. *(houdt het voor haar mond)* Flap, hap. *(legt het voor haar neer)* Ik zou je best willen voeren, maar ik moet nu werken. *(gaat naar piano)* Hemelsbreed is directeur van een reclamebureau, hij moet vóór morgenochtend een jingle hebben voor polyester. Een jingle, weet je wel, zo'n reclamedeun, voor de televisie. Kort maar indringend. In enkele maten het karakter van de wondervezel. Beethoven zou er voor teruggeschrokken zijn, maar Alexander Varenheid... *(hij gaat zitten, begint te spelen)*

LILI : Alexander...

ALEXANDER : Stil, liefje.

LILI : Alexander...

ALEXANDER : Hap hap.

LILI : Alexander, ik wil helemaal geen kind van je hebben.

ALEXANDER : (*houdt op met spelen*) O nee. Nu dat weer.

LILI : Het is heel belangrijk.

ALEXANDER : Ja. (*hij staat moe op*) Natuurlijk. Ik ben vanmorgen om vier uur opgestaan. Ik heb alles gepakt, vijfhonderdzesentachtigduizend kisten, kasten, kratten. Ik heb hier alles neergezet, sféér gemaakt, ik ben tien kilo afgevallen, terwijl de verhuizers nog hijsen komt Hemelsbreed, als een engel in onze armoe, wil een jingle, vóór morgenochtend... Maar jij hebt de hele dag in Americain gezeten, goed, goed, ik weet het, het is stomvervelend, je hebt je opgeofferd terwille van onze vijfling. . .

LILI : Ik ben helemaal niet in Americain geweest.

ALEXANDER : Nee?

LILI : Ik ben bij Frits geweest.

ALEXANDER : (*wantrouwig*) Wie is Frits?

LILI : Een vroeger vriendje van me. Hij is advocaat.

ALEXANDER : Wat? O nee, o nee.

LILI : Ik wil scheiden.

ALEXANDER : O God... Moet dat nou vandaag? Kan dat niet na morgenochtend? Ik kan die scheiding niet eens betalen als ik niet dóór kan werken!

LILI : Dus je vindt het goed?

ALEXANDER : Nee! Maar ik moet werken! (*hij begraaft zijn hoofd in zijn handen. Het is even stil. Hij richt zich op*) Goed, goed, goed, laten we er over gaan praten.

(*Lili opent haar mond*)

Nee, we gaan er niet over praten. Ik weet wat je zeggen wilt, maar ik ga er niet mee akkoord. En je bent helemaal niet naar Frits geweest, je hebt wel de hele dag in Americain gezeten en je hebt 't er heerlijk gehad, als een poes in de bank, onder de palmen van Americain, kopjes koffie drinken - en géén chocomel zoals het hoort - met iedereen praten, of krantje lezen, of zo maar een

beetje mooi zitten wezen, ten gerieve van de voorbijgangers, al dat ongeregelde tuig met puisten dat daar tegenwoordig komt. En nu wil je beginnen over...
Kom nou!

LILI : Je weet helemaal niet wat ik zeggen wil.

ALEXANDER : O ja, o ja. Dat ik niet geschikt ben om man en vader te zijn, geen verantwoordelijkheidsgevoel, een schichtig konijn, iets om mee naar bed te nemen en te knuffelen, maar verder... Waarom roep je alsmaar dat je niet zwanger bent? Terwijl je wéét dat 't zo is? Omdat je niet wilt. Omdat je bang bent. Bang!

(Lili kijkt hem aan)

Nou? Nou? Is 't waar of niet?

(Lili heft een wijsvinger en schudt hem dreigend)

Goed, goed, ik wéét het. Ik ben vijfduizend maal banger dan jij. Ik sterf van angst, een miljoen keer per dag. Maar dat doe ik al jaren en ik leef nóg. Zie je niet dat ik eerlijk ben? Ik verga totaal als ik denk dat ik dadelijk een gezin heb, afschuwelijk woord, een kind of twee drie of vier of vijf, kleine garnalen die ik vast laat vallen, die hun hoofd stoten aan de piano, longontsteking krijgen in de tocht, stikken in de beschuitkruiden, als ze beschuit krijgen, als ik ze niet laat sterven van de honger, omdat ik geen cent kan verdienen, omdat ik niet kan werken, omdat 't morgenochtend af moet zijn en jij begint over... *(hij houdt uitgeput op)*

LILI : Zie je nou wel?

ALEXANDER : Ja. O God... Je hebt gelijk, het is onmogelijk, ik kan het niet. Je had naar Frits moeten gaan. Waarom bèn je niet naar Frits gegaan ?

(Lili kijkt hem alleen maar aan)

ALEXANDER : Nou?

LILI : Je begrijpt nooit iets.

ALEXANDER : Nee.

LILI : Je zegt altijd de verkeerde dingen.

ALEXANDER : Ik zeg zoals het is.

LILI : Da's makkelijk, ja. Zeggen zoals het is, dat kan een kind.

ALEXANDER : Zeg dan wat je wilt dat ik doe! Ik heb een huis voor jou en je vijf kinderen, een paleis (*doorloopt de kamer*) met parken, tuinen en fonteinen, (*loopt de keuken in*) met eetzaal, stallen en... (*hij houdt opeens op, staart door het keukenraam*) Hé, kijk dat nou!

LILI : Wat is er?

ALEXANDER : Kom dan. Kom dan. Vlug.

(Lili komt in de keuken)

Kijk dan. Daar. (*wijst naar iets aan de overkant*)

LILI : (*kijkt*) Hè, jakkas.

ALEXANDER : Vind je 't niet lief? Om vijf uur in de middag?

LILI : Het is onfatsoenlijk om te kijken.

ALEXANDER : Maar je kunt 't haast niet zien! 't Is net een zoekplaatje, rara, wat stellen die bewegingen achter dat raampje voor, 't is een beetje wazig, heel ver weg, zie je niet hoe lief het is?

LILI : Je moet de makelaar bellen.

ALEXANDER : (*draait zich om*) Lili, schatje, en hoe is het nou met ons? Wat zegt Dr. Spock?

LILI : Ik ben helemaal niet zwanger!

ALEXANDER : O ja! O ja! En nu geen onzin meer, ik ga werken, geld verdienen voor onze vijfling, morgenochtend móét ik... (*duwt haar de kamer in*) En jij gaat zitten en je pakt je boterham en je eet 'm braaf op, wil je?

LILI : Ik heb geen honger.

ALEXANDER : Eet op! Je eet voor zes nu, vergeet dat nooit.

(Alexander is net hij de piano, als Max Treurniet, een stevig heerschap met een grote kijker onder de arm, voor de deur staat en klopt)

Dat is de P.T.T. Zie je wel? *(hij rent naar de deur, doet open)*

MAX : Middag. Max Treurniet is de naam. *(steekt de hand uit)*

(Alexander legt de zijne er verbouwereerd in, die stevig gedrukt wordt)

Mag ik even? *(doorkruist met rustige pas de kamer, gaat de keuken in, pakt zijn kijker en kijkt uit het keukenraam)*

ALEXANDER : Maar dat is... dat is... *(hij stuift achter hem aan, zegt tegen Lili, die in de fauteuil haar boterham zonder overtuiging opeet)* Wind je niet op. In godsnaam geen paniek! *(hij is in de keuken, roept)* Meneer! Wat doet u in mijn keuken?

MAX : Effe wachten. *(hij blijft rustig kijken)*

ALEXANDER : *(gaat naar binnen, tegen Lili)* D'r staat een levensgrote bruut in de keuken, een voyeur, een gluurder!

LILI : Jij bent geen haar beter. *(ze stopt de laatste hap brood in haar mond)*

ALEXANDER : Wil je nog een boterham?

LILI : Ik heb helemaal geen . . .

ALEXANDER : Jij niet misschien, maar die vijf kleintjes. God, wat een dag! *(rent de keuken in, snijdt een boterham)*

MAX : *(laat kijker zakken)* 't Is weer gebeurd. Ze waren tien minuten te vroeg vandaag,

(Max kijkt naar Alexander die naast hem driftig een boterham belegt)

Waarom gooi je mij d'r niet uit dan? *(Alexander antwoordt niet. doet hem na)*
Meneer! Wilt u ogenblikkelijk heengaan? *(met zijn eigen stem)* Maar waar is de actie, de linkse uppercut, de aloude kopstoot?

ALEXANDER : *(waardig)* Meneer, voor mij bestaat u niet.

MAX : Toon toch wat karakter, man! Struisvogel!

ALEXANDER : *(hooghartig)* U wilt me wel excuseren. *(hij gaat de kamer in, geeft Lili de boterham)*

LILI : Wanneer bel je nou de makelaar?

ALEXANDER : Misschien is het regenwater. Da's het zachtste, zuiverste water wat er bestaat. Je zou 't niet willen missen voor je kindertjes.

MAX : *(komt de kamer in)* Dag, mevrouw. Max Treurniet is de naam.

LILI : Daag.

MAX : Ik kon vroeger hier altijd zo binnenlopen, rond deze klok. Had Gerard nooit bezwaar tegen. Ging ik altijd effe kijken naar die twee daar. Ik begrijp niet waarom uw man zich daar zo over op moet winden.

ALEXANDER : Vanwege die kijker!

MAX : *(tegen Lili)* Het is allemaal in het belang van de zedelijkheid, ziet u.

ALEXANDER : Met een kijker vind ik het obscene, indecent, mensonterend. Zo, met het blote oog, zie je haast niets, dat is lief, romantisch, eerlijk. U, u bent een viezerd. Ik heb niets tegen viezerds, wij leven in een democratisch land, de viezerds hebben recht op onze eerbied, maar u stormt zo maar binnen en mijn vrouw is zwanger, u moet toch begrijpen... *(hij stopt verwilderd)*

MAX : *(tegen Lili)* Het gaat om de moraal, begrijpt u. Dat daar aan de overkant is overspel, zoiets tast het gezin aan en het gezin is de kern van de maatschappij. Die verrotting moet bestreden worden. En hoe begint alle doelmatige strijd, mag ik u vragen? Met waarneming. Verkenning. Het bestuderen van de kwaal.

ALEXANDER : Het interesséert me niet, meneer. We hebben geen seconde tijd te verliezen, gaat u alstublieft héén!

MAX : Waarom geef je me geen opsodemieter dan? Sta op je rechten man, er is al veel te veel slap gedoe vandaag de dag. Wees niet zo gedwee! Sla d'r op! *(hij biedt zijn kin aan)*

LILI : Kom, Alexander, doe 't dan. Sla 'm op z'n kin.

ALEXANDER : *(twijfelend)* Dan slaat hij vast terug.

MAX : Natuurlijk. Want da's nou weer mijn recht toevallig.

(Max steekt een arm uit, Alexander wil wegduiken, maar Max grijpt hem en drukt hem hartlelijk tegen zijn borst)

Kom, kerel, allemaal flauwekul, we zullen 't best met elkaar vinden. *(hij laat hem los)* Zeg maar waar ik aan moet pakken. *(stroopt zijn mouwen op)* Een goede buur...

LILI : *(tegen Max)* Kun jij de makelaar niet bellen? Voor dat lek?

MAX : Dat? *(kijkt omhoog)* Dat fiks ik zelf wel effe. Hebben jullie een ladder?

ALEXANDER : (*zacht en beheerst*) Nee, we hebben geen ladder. En we hebben geen tijd voor u. Ik moet morgenochtend een belangrijk stuk werk afhebben. Ik vraag maar één ding: rust, rust, rust. Moet ik op m'n knieën gaan liggen? (*knielt neer*) Rust, rust, rust. (*hij beukt met zijn voorhoofd op de grond*) In godsnaam, rust, rust, rust.

MAX : Jonge, jonge. Gerard was een rare, maar jij bent ook niet mis. Affijn, ik moet toch eerst effe een ladder ergens lenen. (*tegen Lili*) Zeg, had ik goed verstaan dat jij een kleintje verwacht?

LILI : Ach, welnee.

ALEXANDER : (*het voorhoofd op de grond*) Een vijfling. En ga nou weg.

MAX : Maak je niet ongerust. Ik ben zo weerom, hoor. Met m'n gereedschap. (*gaat vrolijk fluitend af*)

(*het blijft even stil*)

ALEXANDER : (*staat langzaam op*) Nog een boterham?

LILI : Nee.

ALEXANDER : Wat wil je dan?

LILI : Dat je de makelaar belt.

ALEXANDER : Maar we hebben nog geen telefoon!

LILI : Zie je nou wel? Je laat 't water naar binnen gutsen en je doet er niets aan. Je laat een bruit bij ons uit 't raam loeren en je doet er niets aan. Daarom wil ik dat rotkind niet van je. (*ze staat op*)

ALEXANDER : Wat ga je nou doen?

LILI : Ik ga weg.

ALEXANDER : Weg? Waarheen?

LILI : Het enige wat er gedaan moet worden.

ALEXANDER : Nee! Nee! (*een ontzettende schok*) Zoiets mag je niet doen! Ben je gek, Lili, liefje, alles maar niet dat! (*klemt haar in zijn armen*) Da's móórd! Wie weet draag je de nieuwe Shakespeare, Miles Davis, Socrates, Michelangelo en Einstein rond, een nieuwe profeet, miss Holland, het grootste rekenwonder aller tijden, de ski- kampioen van West-Friesland, wie weet...

LILI : (*maakt zich los*) Ik ga naar een telefooncel en bel de makelaar op. Dat is alles.

Voorlopig. *(ze werpt hem een verachtelijke blik toe en gaat naar de deur)*

ALEXANDER : *(slaat zich voor het hoofd)* Hemel! Dat ik daar niet aan gedacht heb!

Een telefooncel!

LILI : Je durft niet eens op te bellen. *(ze slaat de deur achter zich dicht en gaat af)*

ALEXANDER : *(blijft even staan, rent dan naar de deur, doet open, stormt naar buiten, roept in het trappenhuis)* Ik weet het nummer niet! *(geen antwoord, hij gaat naar binnen, rent door de kamer naar de keuken, kijkt daar uit het raam, opent het, schreeuwt naar buiten)* Ja, toe maar jongens, vrijen maar! Maar het blijft niet zo! *(sluit het raam, draait zich om, draait weer terug, opent het raam en roept)* Nee, nee, ik meen het niet! Misschien blijft het bij jullie wel zo! *(slaat het raam dicht, rent naar binnen tot aan de piano, blijft staan, zucht diep, zegt dan)* En nu onderbreken wij ons programma voor een korte mededeling van onze sponsor, de fabrikant van de wereldbekende kreukherstellende, veerkrachtige, optimistische en hedendaagse polyestervezel. Music, maestro, please. *(hij gaat zitten, speel de introductie van „Gute Nacht” uit Schubert’s Winterreise en zingt dan gevoelvol het eerste couplet)*

Fremd bin ich eingezogen,
 Fremd zieh' ich wieder aus.
 Der Mai war mir gewogen
 mit manchem Blumenstrauss.
 Das Madchen sprach von Liebe,
 die Mutter gar von Eh' –
 Nun ist die Welt so trübe,
 Der Weg gehüllt in Schnee.

(tijdens de laatste regels verschijnt achter het raam van de kamer uit de hoogte een paar henen, die langzamerhand naar beneden zakken. Tenslotte staat achter het raam de gestalte van Boudewijn, een verlegen zeer jonge jongeman, nu in snel omgeworpen kledij, het overhemd nog half los, de das ongeknoopt. Hij wacht nerveus tot het lied uit is, tikt dan tegen het raam. Alexander kijkt om, ze staren elkaar aan. Dan schuift Boudewijn snel het raam open en stapt binnen)

BOUDEWIJN : *(hijgend, hikkend)* Neemt u mij niet kwalijk.

ALEXANDER : Waar komt u vandaan?

BOUDEWIJN : Van boven.

ALEXANDER : Brandt het bij u?

BOUDEWIJN : Nee, nee. Ik hing daar al tien minuten, ik dacht dat ik naar beneden zou vallen, ik... Het was niet de bedoeling om u te storen... *(gaat naar de deur)*
Mag ik even? *(hij luistert aan de deur)*

(In het trappenhuis verschijnt Max met een ladder, hij zet hem neer, veegt z'n voorhoofd af en gaat weer weg)

ALEXANDER : Gerard vond het zeker altijd goed, hè?

BOUDEWIJN : Pardon?

ALEXANDER : Gerard, mijn voorganger hier, een man met zeer ruime opvattingen, dat is duidelijk.

BOUDEWIJN : O ja, Gerard vond het altijd goed. Een engel van een man. *(kijkt schichtig naar de deur)* Zoudt u die deur niet op slot kunnen doen?

ALEXANDER : Waarom?

BOUDEWIJN : Ik... ik zou zo graag even alleen willen zijn... U weet niet hoe... opgejaagd ik ben... Denkt u dat ik het leuk vind om aan dat balkon te hangen? Ik... ik... *(hij wrijft in zijn ogen)*

ALEXANDER : Mag het een andere keer? Als ik ergens geen zin in heb dan zijn het confidenties, geheimen, onthullingen. U bent gewoon een heer die door het raam bij mij binnenkomt en door die deur daar weer afgaat. Zoiets gebeurt elke dag. En daar laten we het bij. Mag ik u verzoeken? *(gaat naar de deur)*

BOUDEWIJN : Alstublieft! Stuurt u mij niet weg! Was dat niet... Schubert wat u zong?

ALEXANDER : Ja. *(opent de deur)* Mag ik u dringend vragen? *(maakt uitnodigend gebaar)*

(Boudewijn heft hulpeloos de handen, in het trappenhuis verschijnt Polly, nog steeds in negligé, ze komt snel binnen en gaat langs Alexander naar Boudewijn)

POLLY : Schat, je overhemd! Wat zie je er weer lief uit, je bent altijd zo'n engeltje als je opgewonden bent. *(ze kust hem, hij blijft stokstijf staan, ze wendt zich naar Alexander)* U vindt het toch wel goed, hè? Gerard vond het ook altijd goed. *(ze gaat naar de deur)*

ALEXANDER : *(uitbarstend)* Ik vind het niét góéd!

POLLY : Oh. *(ze doet gedecideerd de deur dicht)* Dan moeten we het u even uitleggen.

ALEXANDER : Ik wil niéts méér hóren! *(gaat naar de piano)* Ik ben in mijn eigen woning, ik ga nu naar mijn eigen piano, ik ga zitten en ik speel. *(speelt een paar noten)* Stilte! *(niemand zegt iets)* Absolute stilte!

POLLY : Het is een kwestie van leven en dood.

ALEXANDER : *(kreunend)* O, nee.

POLLY : O ja.

BOUDEWIJN : Lieve Polly, ik kan het niet meer, tien minuten op die richel, waarom maken we er geen einde aan?

POLLY : Schat, je weet niet wat je zegt. *(tegen Alexander)* Wij zijn in levensgevaar.

ALEXANDER : *(staat langzaam op)* Maar waarom moet dat in deze kamer?

POLLY : Omdat ik hierboven woon. Ik ben Polly Treurniet.

ALEXANDER : *(automatisch)* Alexander Varenheid. *(schrikt)* Wat? U bent de vrouw van die voyeur?

POLLY : En dit is Boudewijn. Hij is mijn vriendje.

BOUDEWIJN : Polly, laten we ermee ophouden... alsjeblieft!

POLLY : Hou je van me, schat?

BOUDEWIJN : Jawel, maar...

POLLY : Stil dan. *(tegen Alexander)* Het is ook niét te doen voor de lieverd. Elke keer als Max thuiskomt, moet hij over het balkon naar beneden.

ALEXANDER : En dat is levensgevaarlijk?

POLLY : Nee. Maar als Max het merkt schiet hij ons allebei neer. Hij heeft een geweer.

BOUDEWIJN : Polly! Laat me gaan! Ik hou van je, echt waar, maar ik sterf van angst! *(tegen Alexander)* Max is namelijk eigenlijk een...

POLLY : *(scherp)* Hou je mond! *(tegen Alexander)* Boudewijn is pas achttien, ik leer 'm om een man te zijn, maar dat lukt nog maar... gedeeltelijk. *(teder tegen Boudewijn)* Hè, schat?

BOUDEWIJN : Ja, schat. Maar geloof je niet dat 't toch beter is als ik de benen neem?

Nu? *(hij gaat schichtig naar de deur)* Polly? Mag het? Alsjeblieft? *(hij is bij de deur, luistert even)*

(In het trappenhuis verschijnt Max met zijn gereedschapskist, hij zet hem neer, opent hem, controleert gereedschap)

MAX : Engels sleuteltje... steeksleuteltje... waar is m'n beitel?

BOUDEWIJN : *(deinst terug)* Daar is Max!

ALEXANDER : O God, ja, dat had ik vergeten. Max komt hier om dat lek te repareren.

BOUDEWIJN : Polly!

POLLY : Arme schat.

BOUDEWIJN : *(in haar armen kruipend)* Wat moeten we doen?

POLLY : *(tegen Alexander)* In zo'n geval mochten we van Gerard altijd in de keuken.

ALEXANDER : Heeft hij echt een geweer?

BOUDEWIJN : Ik heb 't zien staan!

POLLY : Lieve Alexander, zal ik maar zeggen, je vindt 't wel goed, hè?

MAX : *(heeft zijn kist gesloten, klopt op de deur)* Varenheid! Hier komt de expert!

POLLY : Vlug! *(ze sleurt Boudewijn de keuken in, doet de kamerdeur dicht)*

ALEXANDER : *(tot zichzelf)* Wat nu?

MAX : *(klopt weer)* Hallo! Ik ben het! Max! *(hij kan de deur zelf niet opendoen omdat hij beladen is met kist en ladder)*

ALEXANDER : Waarom niet eigenlijk? Je begint met een lek en eindigt met een waternal. *(hij gaat naar de buitendeur, opent hem)* Ha, Max, wacht nog even, wil je? *(sluit de deur, gaat naar de keukendeur, roept)* Boe!

(in de keuken verstijven Polly en Boudewijn, hij opent de keukendeur)

Als jullie honger hebben, neem gerust een boterham.

POLLY : Waar is Max?

ALEXANDER : Voor de deur. Hij wacht.

POLLY : Je bent erg lief.

ALEXANDER : Als de moeilijkheden boven een bepaalde grens stijgen, zijn er geen moeilijkheden meer. Confucius. Stil, hè? *(sluit keukendeur)*